

УДК 657.658

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РЕКОНСТРУКЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

СВІТЛАНА СЕМЕНОВА,
канд. екон. наук, ст. викладач
кафедри обліку і аудиту Київської
державної академії водного
транспорту ім. гетьмана Петра
Конашевича-Сагайдачного

У статті висвітлюються актуальні проблеми та особливості обліку реконструкції основних засобів на державних підприємствах водного транспорту за рахунок коштів державного бюджету. Розкрито порядок отримання дозвільної документації для бюджетного фінансування на проведення реконструкції причальної набережної підприємства ДП «Адміністрація річкових портів». Проаналізовано первинний, синтетичний та аналітичний облік реконструкції основних засобів. Розроблено форму управлінської звітності «Відомість обліку капітальних інвестицій». Матеріал статті може бути використаний підприємствами водного транспорту, науковцями та аспірантами.

Ключові слова: реконструкція, гідротехнічні споруди, основні засоби, водний транспорт, капітальні інвестиції, цільове фінансування.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

За офіційними даними Державної служби статистики України [16], за січень-червень 2015 р. обсяг капітальних інвестицій склав 98724,6 млн. грн., з них 5,8 % на капітальний ремонт. Капітальні інвестиції в галузі транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності становлять 5957,2 млн. грн., з яких 119,3 млн. грн. або всього 2,0 % освоєно на підприємствах водного транспорту. Найбільшу частину капітальних інвестицій за цей період склали вкладення в машини, обладнання та інвентар – 30763,8 млн. грн. або 31,2 %. Динаміка капітальних інвестицій за січень-червень 2015 р. по відношенню до такого ж періоду 2014 р. демонструє зростання на 13,7 %, що пояснюється суттєвим зростанням цін на матеріали, обладнання та послуги, пов'язані з реальним інвестуванням.

Високий рівень зносу необоротних активів підприємств водного транспорту [3] вимагає активізації інвестиційної діяльності, проте кризові явища в економіці, нестача коштів, високі ризики перешкоджають цьому. Реконструкція портової інфраструктури, гідротехнічних споруд є важливою частиною капітальних інвестицій на підприємствах водного транспорту, проте специфіка такого облікового відображення, особливо якщо воно здійснюється за рахунок бюджетних коштів, недостатньо висвітлено в літературі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ. МЕТА СТАТТІ

Значний внесок у дослідження теорії обліку, аналізу і аудиту капітальних інвестицій у реконструкцію основних засобів зробили праці А. Белоусова [1], О.С. Гавриловського [4], О.В. Доценко [5], Я.О. Ізмайлова [6], Т.Г. Турпака [15], М.І. Бондаря, В.І. Єфіменко та Л.Г. Ловінської [2], та ін. Проте питання специфіки обліку капітальних інвестицій саме в реконструкцію основних засобів на підприємствах водного транспорту в літературі не розкриті.

Мета статті. Визначення особливостей проведення реконструкції основних засобів на державних підприємствах водного транспорту, її відображення первинних, зведених документах та на рахунках бухгалтерського обліку.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

ДОЗВІЛЬНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ПЕРВИННИЙ ОБЛІК КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиції – це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, щокладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект. Такими цінностями можуть бути: кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери; рухоме та нерухоме майно (будинки,

споруди, устаткування та інші матеріальні цінності); майнові права інтелектуальної власності; сукупність технічних, технологічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді технічної документації, навичок та виробничого досвіду, необхідних для організації того чи іншого виду виробництва, але не запатентованих («ноу-хау»); права користування землею, водою, ресурсами, будинками, спорудами, обладнанням, а також інші майнові права; інші цінності.

Капітальні інвестиції – це витрати на будівельно-монтажні роботи, реконструкцію, розширення, технічне переозброєння вже діючих виробничих потужностей та придбання необоротних активів. Капітальні інвестиції здійснюються у формі нового будівництва, реконструкції, модернізації, розширення, дообладнання, створення або придбання необоротних активів [11].

Відповідно до сучасних потреб обліку, аналізу і контролю пропонується уточнене визначення капітальних інвестицій як сукупності коштів та ресурсів, які підприємство вкладає у придбання або створення підрядним чи господарським способом матеріальних і нематеріальних необоротних активів, а також у поліпшення, які підвищують їх первісну вартість. Тобто, крім сум придбання або створення об'єктів необоротних активів необхідно враховувати також суми витрат, що пов'язані з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта.

Рішення про здійснення капітальних інвестицій у випадку фінансування за рахунок власних коштів державного підприємства водного транспорту базується на розрахунках «Фінансового плану» на короткострокову перспективу або стратегічного плану у вигляді «Програми розвитку підприємства на 3-5 років», яке керівництво підприємства розраховує та презентує у Міністерстві інфраструктури України в департаментах річкового і морського транспорту, економіки та стратегічного розвитку [7, 13]. При успішному захисті план або програма затверджуються Міністерством і є документом для подальшої роботи підприємства.

Для підготовки статті взято практичні матеріали

про проведення реконструкції причальної набережної в м. Канів. Для проведення реконструкції ДП «Адміністрація річкових портів» спочатку було затверджено План використання бюджетних коштів на 2011 р. за загальним фондом у розмірі 300000 грн. з відповідним розрахунком до плану використання бюджетних коштів. Для одержання коштів з державного бюджету ДП «Адміністрація річкових портів» включено до Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів з присвоєнням коду та заповнення Реєстраційної картки. Проте, оскільки на практиці фактичні показники, зазвичай, відрізняються від планових, особливо в оцінках вартості будівельних робіт, тому в таких випадках складається Довідка про зміни до плану використання бюджетних коштів, за якою вартість капітальних інвестицій склала 8276000 грн., крім того, надається Довідка про зміни кошторису, обидва документи погоджуються з Головою Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини Євро 2012 [7], в рамках якого виділялись кошти на реконструкцію причальної набережної. Для одержання бюджетних коштів ДП «Адміністрація річкових портів» відривається окремий рахунок. Підприємству надається Лімітна довідка про бюджетне асигнування та кредитування на відповідний рік. За наявності змін – надається Довідка про зміни до помісячного плану асигнувань загального фонду державного бюджету.

На виконання державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 з футболу, затвердженою Кабінетом Міністрів України від 14.04.2014 р. № 357 (зі змінами) «Про затвердження державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 з футболу», виконання заходу «Реконструкція та будівництво об'єктів Шевченківського національного заповідника та інфраструктури м. Канева»: виконано робіт по об'єкту «Реконструкція причальної набережної в м. Канів (гідротехнічна та надводна частина)» в 2011 р. на суму 9569541,86 грн.; профінансовано з державного бюджету по коду економічної кваліфікації видатків 2410 – Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям) у 2011 р. в сумі 8 558 552,89 грн. та у 2012 р. у сумі 1 010 988,97 грн.

Проведення реконструкції причальної набережної в м. Канів (гідротехнічна частина) здійснювалось на підставі процедури закупівлі у одного учасника ПАТ «Перший експедиційний загін підводних та гідротехнічних робіт» та укладання договору підряду № 01/08-159 від 05.08.2011 р. Обґрунтуванням застосування процедури закупівлі в одного учасника є Протокол засідання Комісії з погодження застосування процедури закупівлі в одного учасника № 158 від 03.08.2011 р. Лист – погодження Національного агентства з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату з футболу та реалізації інфраструктурних проектів від 03.08.2011 р. № 7387/08-11.

Роботи виконувались за робочим проектом, розробленим ТОВ Український проектно-вишукувальний та конструкторсько-технологічний інститут «Укррічтранспроект». Дозвіл на виконання будівельних робіт виданий Інспекцією Державного архітектурно-будівельного контролю у Черкаській обл. 23.08.2011 р. № ЧК 11411032081. На об'єкт отримано сертифікат відповідності виданий Інспекцією ДАБК у Черкаській обл. 23.12.2011 р. серія ЧК № 16411112566.

Відповідно до Методичних рекомендацій з обліку основних засобів [8], приймання закінчених робіт з ремонту і поліпшення основних засобів (модернізація, добудова, реконструкція) оформлюється Актом приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (форма № ОЗ-2). Проте підприємства водного транспорту при здійсненні реконструкції гідротехнічних споруд, об'єктів портової інфраструктури складають Акти приймання виконаних будівельних робіт за формою № КБ-2в. Такі Акти повинні відповідати за нормативно-розрахунковими показниками і цінами трудових та матеріально-технічних ресурсів кошторисній документації, яка пройшла експертизу філії ДП «Укрдержбудекспертиза» (Позитивний висновок комплексної державної експертизи від 09.06.2011 р.) до початку будівництва та була затверджена наказом директора ДП «Адміністрація річкових портів».

Відповідність актів виконаних будівельних робіт затвердженій проектній документації та фактично виконаним обсягам робіт здійснюється замовником (тобто ДП «Адміністрація річкових портів») та ТОВ

УБП «Будінвестконсалтинг» за договором на здійснення технічного нагляду.

При поетапному виконанні будівельних робіт з реконструкції підрядним способом складається Акт приймання виконаних будівельних робіт (типова форма № КБ-2в), до якого додається Довідка про вартість виконаних будівельних робіт / та витрати (форма № КБ-3). Такі документи складаються за кожен місяць і містять інформацію про показники локального кошторису за переліком робіт і витрат із зазначенням обґрунтування (шифру і № позиції нормативу), одиниць виміру, кількості, поточної ціни кожної одиниці виміру, у тому числі заробітної плати і витрат з експлуатації машин і механізмів, виконаних робіт (витрат) всього. Форма № КБ-3 включає перелік робіт, їх вартість у розрізі: з початку будівництва по звітний місяць включно, з початку року по звітний місяць включно, у тому числі за звітний місяць. Будівельні роботи об'єднують будівельні, монтажні, пускалоадагдувальні тощо, які виконуються під час нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального та поточного ремонту споруд.

ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ РЕКОНСТРУКЦІЇ ГІДРОТЕХНІЧНИХ СПОРУД

Починаючи з 01.01.2015 р. Податковий кодекс України [10] не регулює правила податкового обліку поточних витрат на утримання, поліпшення та ремонт основних засобів – відповідні суми враховуються у складі витрат за правилами бухгалтерського обліку. За нормами П(С)БО 7 «Основні засоби» [11], первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (реконструкція, модернізація, модифікація, добудова, дообладнання), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані (проведення технічного огляду, нагляду, обслуговування, ремонту тощо) та одержання первісно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включаються до складу витрат.

Згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції до його застосування [12], для обліку витрат на придбання або створення матеріальних і нематеріальних необоротних активів призначений рахунок 15 «Капітальні інвестиції», який має субра-

хунки: 151 «Капітальне будівництво»; 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів»; 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів»; 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів»; 155 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів».

За дебетом рахунку 15 «Капітальні інвестиції» відображається збільшення зазначених витрат на придбання або створення матеріальних та нематеріальних необоротних активів, за кредитом – їх змен-

шення, внаслідок введення в дію, прийняття в експлуатацію придбаних або створених необоротних активів тощо.

За результатами завершення капітальних інвестицій між сторонами угоди складається Акт готовності об'єкта до експлуатації, у якому зазначається загальна вартість об'єкта основних засобів, що приймається в експлуатацію, та склад витрат на будівельно-монтажні роботи. В обліку зазначені операції відображаються наступним чином – таблиця 1.

Таблиця 1

**ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ РІЧКОВИХ ПОРТІВ» КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ
У РЕКОНСТРУКЦІЮ ПРИЧАЛЬНОЇ НАБЕРЕЖНОЇ В М. КАНІВ (ГІДРОТЕХНІЧНА ЧАСТИНА)
У 2011 Р. ПІДРЯДНИМ СПОСОБОМ ЗА РАХУНОК БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ**

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.*
		Дебет	Кредит	
1	Надійшли кошти з державного бюджету на спеціальний рахунок одержувача коштів за коштами загального фонду для фінансування реконструкції причальної набережної в м. Канів відповідно до Плану використання бюджетних коштів на 2011 р. (I етап фінансування)	313	482	1317342,48
2	Здійснено авансовий платіж за договором підряду ПБАТ «Перший експедиційний загін підводних та гідротехнічних робіт» за будівельні роботи	371	313	634965,58
3	Відображено вартість проекту розробника ТОВ «Інститут «Укррічтранспроект»	1522	631	79450,35
4	Відображено вартість послуг за авторський нагляд розробнику ТОВ «Інститут «Укррічтранспроект»	1522	631	1050,50
5	Відображено вартість послуг за технічний нагляд ТОВ «Будінвестконсалтинг»	1522	631	29469,15
6	На підставі Акту приймання виконаних будівельних робіт відображено I етап реконструкції причальної набережної	1522	631	1207372,48
7	Відображено збільшення первісної вартості причальної набережної в результаті модернізації (завершеного I етапу реконструкції)	103	1522	1317342,48
8	Одночасно з введенням в експлуатацію відображено доходи майбутніх періодів на суму використання цільового фінансування	482	69	1317342,48
9	Зараховано авансовий платіж в частині зменшення заборгованості перед підрядником	631	371	371178,15
10	Сплачено підряднику залишок заборгованості за I етапом виконаних робіт у розмірі 95 % заборгованості згідно з умовами договору	631	313	543786,56
11	Надійшли кошти з державного бюджету для фінансування II етапу реконструкції	313	482	6247362,17
12	На підставі Акту приймання виконаних будівельних робіт відображено II етап реконструкції причальної набережної	1522	631	4751545,52
13	Відображено вартість послуг за технічний нагляд ТОВ «Будінвестконсалтинг»	1522	631	107531,28
14	Відображено вартість послуг за авторський нагляд ТОВ «Інститут «Укррічтранспроект»	1522	631	1376599,00
15	Відображено вартість послуг експертизи виконаних робіт ДП «Укрдержбудекспертиза»	1522	631	11686,80
16	Відображено збільшення первісної вартості причальної набережної в результаті реконструкції (завершеного II етапу реконструкції)	103	1522	6247362,17
17	Одночасно з введенням в експлуатацію відображено доходи майбутніх періодів на суму використання цільового фінансування	482	69	6247362,17
18	Сплачено підряднику залишок заборгованості за I етапом виконаних робіт та за II етап	631	313	6275982,61
19	Оплачено послуги авторського нагляду та розробки проекту реконструкції	631	313	1457099,85
20	Оплачено послуги технічного нагляду	631	313	137000,00
21	Оплачено послуги експертизи виконаних робіт	631	313	11686,80

* Цифрові дані наближені, оскільки за договором є комерційною таємницею

В обліку ДП «Адміністрація річкових портів» суми, накопичені по дебету рахунку 1522 «Виготовлення і модернізація основних засобів» списуються за кожним виконаним етапом капітальних інвестицій у формування (збільшення) первісної вартості модернізованого об'єкта – причальної набережної (гідротехнічної частини), яка обліковується на рахунку 103 «Будинки та споруди».

Особливістю обліку капітальних інвестицій за рахунок бюджетних коштів є використання рахунку 48 «Цільове фінансування і цільові надходження», де відображається інформація про наявність та рух коштів фінансування заходів цільового призначення (в тому числі отримана гуманітарна допомога). А саме, за кредитом субрахунку 482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів» показуються кошти державного бюджету та фондів цільового призначення, для фінансування певних заходів, за дебетом – використані суми за визначеними напрямками, а також повернення невикористаних сум.

При придбанні, створенні, модернізації або реконструкції об'єктів необоротних активів за рахунок коштів державного бюджету податковий кредит з ПДВ не нараховується, тобто по дебету рахунку 15 показується загальна вартість робіт та послуг (у т.ч. з ПДВ). Аналогічно не визнається податкове зобов'язання при надходженні коштів з державного бюджету на виконання цільових програм. Оскільки, згідно ПКУ, факт надходження цільових бюджетних коштів не підпадає під визначення об'єкта оподаткування ПДВ [10].

При визначенні первісної вартості реконструйованого об'єкта враховуються, крім витрат на будівельно-монтажні роботи, також витрати на проектування, авторський та технічний нагляд, на проведення експертизи виконаних робіт.

Оскільки на ДП «Адміністрація річкових портів» облік ведеться автоматизовано, інформація про здійснені капітальні інвестиції узагальнюється в Оборотно-сальдовій відомості по рахунку 15 та окремо за аналітичними субрахунками: 1521 «Придбання основних засобів», 1522 «Виготовлення і модернізація основних засобів», 1531 «Придбання інших необоротних матеріальних активів», 1541 «Придбання нематеріальних активів». Окремо складається картка рахунку 15 з назвою «Інвестиції» за звітний період.

У фінансовій звітностіsuma незавершених капі-

тальних інвестицій показується у I розділі активу Балансу (Звіту про фінансовий стан) у рядку 1005 «Незавершені капітальні інвестиції», крім того, у Звіті про рух грошових коштів показуються суми витрачання коштів на придбання необоротних активів – рядок 3260. У складі Приміток до річної фінансової звітності у II розділі «Капітальні інвестиції» показується склад капітальних інвестицій.

Як одержувач бюджетних коштів для фінансування капітальних інвестицій ДП «Адміністрація річкових портів» заповнює та подає Звіт про заборгованість за бюджетними коштами (форма № 7д, № 7м).

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

Для належного функціонування системи аналітичного обліку слід враховувати різноманітність форм капітальних вкладень, що характеризують організаційні та фінансові умови здійснення окремим підприємством (індивідуальним інвестором) інвестиційної діяльності. У цьому зв'язку доцільне приведення структури рахунку 15 «Капітальні інвестиції» у відповідність із структурою відтворення основних засобів і способами організації інвестиційного циклу. Ширшого інформаційного представлення (за окремими об'єктами, видами витрат) у аналітичному обліку вимагають капітальні інвестиції у придбання основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів. Що стосується здійсненої передоплати, то перераховані авансові платежі за устаткування, інші необоротні активи, за ще не виконані будівельно-монтажні роботи недоцільно включати до складу капітальних інвестицій.

За робочим планом рахунків ДП «Адміністрація річкових портів» аналітика до рахунку 15 недостатня і не розкриває класифікації інвестицій, тому пропонується впорядкувати аналітичний облік в частині введення додаткових субрахунків, які задовольнятимуть інформаційні потреби аналізу і контролю капітальних інвестицій.

З метою удосконалення робочого плану рахунків розроблено деталізацію аналітичного обліку до субрахунку 15 для виокремлення складових капітальних інвестицій за субрахунками: 151 – капітальне будівництво підрядним і господарським способом; 152 – придбання, виготовлення, модернізація, капітальний ремонт основних засобів; 153 – придбання, виготов-

лення, модернізація інших необоротних матеріальних активів; 154 – придбання та створення нематеріальних активів. Для обліку капітальних інвестицій запропоновано не об'єднувати в одному субрахунку 1522 «Виготовлення і модернізація основних засобів», тому що це різні за економічним змістом заходи – виготовлення і модернізація об'єкта.

ДП «Адміністрація річкових портів» слід потурбуватися про створення власних внутрішніх форм документів з обліку капітальних інвестицій (напр.,

картки аналітичного обліку капітальних витрат), щоб узагальнити ключову інформацію по надходженню та використанню інвестиційних ресурсів в одному документі. Для обліку капітальних інвестицій відповідно до запропонованої аналітики рахунку 15 та потреб складання бюджету капітальних інвестицій для ДП «Адміністрація річкових портів» розроблено форму управлінської звітності «Відомість обліку капітальних інвестицій», яка заповнена за вересень 2015 р. та наведена в таблиці 2.

Таблиця 2

**РОЗРОБЛЕНА ФОРМА УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ «ВІДОМІСТЬ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ»
ДЛЯ ДП «АДМІНІСТРАЦІЯ РІЧКОВИХ ПОРТІВ» ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2015 Р.**

№ з/п	Назва показника	Субрахунок		Показники обліку, тис. грн.				Усього капітальних інвестицій з початку року (дебет рахунку 15)
		Синтетичний	Аналітичний	Сальдо на початок місяця	Оборот з дебетом	Оборот за кредитом	Сальдо на кінець місяця	
1	Капітальне будівництво	151		–	–	–	–	–
1.1	Підрядним способом		1511	–	–	–	–	–
1.2	Господарським способом		1512	–	–	–	–	–
2	Придбання (виготовлення) основних засобів	152	1521	–	14 810,00	14 810,00	–	56 348,50
2.1	Офісна техніка		15211	–	–	–	–	4 510,90
2.2	Радіонавігаційне обладнання		15212	–	14 810,00	14 810,00	–	56 348,50
2.3	Транспортні засоби		15213	–	–	–	–	–
3	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	153	1531	585,06	9 868,00	9 868,00	605,06	19 854,26
3.1	Закупівля рятувальних жилетів		15311	–	2 150,00	2 150,00	–	24 314,00
3.2	ЕККА		15312	–	1 950,00	1 950,00	–	41 475,20
3.3	Обладнання для суден		15313	585,06	1 258,00	1 228,00	605,06	129 215,06
3.4	Інші		15314	–	1 860,00	1 860,00	–	54 850,00
4	Придбання (створення) нематеріальних активів	154	1541	–	–	–	–	2 320,40
4.1	Паспортизація ГТС		15411	–	–	–	–	–
4.2	Програми		15412	–	–	–	–	2 320,40
5	Модернізація основних засобів	152	1523	–	18 345,20	3 415,00	–	24 592,30
5.1	Реконструкція мереж водопроводу		15231	–	18 345,20	3 415,00	–	15 340,0
5.2	Реконструкція ГТС		15232	–	–	–	–	–
5.3	Модернізація інших об'єктів		15233	–	–	–	–	9 252,30
6	Капітальний ремонт основних засобів	152	1524	23 170,27	4 215,06	–	27 385,33	9 885 224,38
6.1	Капітальний ремонт гідротехнічних споруд		15241	1 480,34	15 361,86	–	16 842,20	9 507 653,06
6.2	Капітальний ремонт суден		15242	4 689,93	5 853,20	–	10 543,13	258 893,93
Всього капітальних інвестицій				30 510,66	10 8826,5	53 506	55 980,78	19 092 513

* Джерело: розробка автора

Запропонована форма управлінської звітності «Відомість обліку капітальних інвестицій», яка побудована на основі розробленої аналітики до рахунку 15, дозволить покращити інформаційне

забезпечення планування капітальних інвестицій, відповідає вимогам складання бюджету та враховує специфіку діяльності ДП «Адміністрація річкових портів».

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Таким чином, особливістю реконструкції основних засобів на підприємствах водного транспорту за рахунок державного бюджету є необхідність затвердження Плану використання бюджетних коштів. Проведення реконструкції проводиться на підставі процедури закупівлі та укладання договору підряду. Роботи виконуються за робочим проектом, за дозволом на виконання будівельних робіт з одержанням сертифікату відповідності. Відповідність актів виконаних будівельних робіт затвердженій проектній документації та фактично виконаним обсягам робіт здійснюється замовником за договором на здійснення технічного та авторського нагляду. При поетапному виконанні будівельних робіт з реконструкції підрядним способом складається Акт приймання виконаних будівельних робіт (типова форма № КБ-2в), до якого додається Довідка про вартість виконаних будівельних робіт / та витрати (форма № КБ-3). Такі документи складаються за кожен місяць і містять інформацію про показники локального кошторису за переліком робіт і витрат. За результатами завершення капітальних інвестицій між сторонами угоди складається Акт готовності об'єкта до експлуатації. В обліку ДП «Адміністрація річкових портів» суми, накопичені по дебету рахунку 1522 «Виготовлення і модернізація основних засобів» списуються за кожним виконаним етапом капітальних інвестицій у формування (збільшення) первісної вартості реконструйованого об'єкта – причальної набережної (гідротехнічної частини), яка обліковується на рахунку 103 «Будинки та споруди». При придбанні, створенні або реконструкції об'єктів необоротних активів за рахунок коштів державного бюджету податковий кредит з ПДВ не нараховується, тобто по дебету рахунку 15 показується загальна вартість робіт та послуг з ПДВ. Освоєння коштів цільового фінансування для капітальних інвестицій показується по рахунку 482 «Кошти з бюджету та державних цільових фондів». З метою покращення обліково-аналітичного забезпечення управління капітальними інвестиціями у реконструкцію основних засобів ДП «Адміністрація річкових портів» запропоновано форму управлінської звітності «Відомість обліку капітальних інвестицій». У подальшому наукові дослідження необхідно спрямувати на вирішення проблем обліково-аналітичного забезпечення прийняття рішень щодо реконструкції, модернізації основних засобів та капітальних інвестицій в цілому з урахуванням специфіки діяльності та обліку на підприємствах водного транспорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. **Белоусов А.** Удосконалення документального оформлення операцій з основними засобами в умовах застосування П(С)БО 7 «Основні засоби» / А. Белоусов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014.- № 3. – С. 49-57.
2. **Бондар М.І.** Фінансовий облік : підручник : у 2 ч. Ч. 2 / М.І. Бондар, В.І. Єфіменко, Л.Г. Ловінська, Л.І. Лук'яненко, Н.І. Красноступ; ред.: М.І.Бондар; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К., 2012. – 590 с.
3. **Діяльність** суб'єктів господарювання: Статистичний збірник 2012 р. / За ред. І.М. Жук. – Державна служба статистики України, К.: ТОВ „Август Трейд”, 2013. – 840 с.
4. **Гавриловський О.С.** Проблемні питання обліку капітальних інвестицій та шляхи їх вирішення / О.С. Гавриловський. – 2012. – № 4 (23). – С. 46-50.
5. **Доценко О.В.** Удосконалення обліку капітального ремонту основних засобів / О.В. Доценко // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2010. – № 8 (110). – С. 270-276.
6. **Ізмайлов Я.О.** Облік і аналіз капітальних інвестицій: організація і методика: Навч. посіб. / Я.О. Ізмайлов. – Київ, 2009. – 22 с.
7. **Інструкції** щодо складання та затвердження фінансових планів, надання звітності про їх виконання підприємствами, установами та організаціями, що належить до сфери управління Міністерства, затвердженої наказом Міністерства інфраструктури України від 15.06.2011 р. № 152.
8. **Методичні** рекомендації з обліку основних засо-

бів: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561.

9. **Національне** положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73.

10. **Податковий** кодекс України від 12.02.2010 р. № 2755-VI.

11. **Положення** (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.

12. **Про застосування** Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інструкція, Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

13. **Про порядок** складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану державного комерцій-

ного підприємства, господарського товариства, у статутному фондї якого більше 50 відсотків акцій (часток, паїв) належать державі: Наказ Міністерства економіки України від 21.06.2005 р. № 173. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0541-00>

14. **Про стан** фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2006 р. № 1673.

15. **Турпак Т.Г.** Організаційно-економічний механізм регулювання інноваційної діяльності транспортних підприємств України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Т. Г. Турпак; Нац. трансп. ун-т. – К., 2010. – 18 с.

16. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України.

В статье освещаются актуальные проблемы и особенности учета реконструкции основных средств на государственных предприятиях водного транспорта за счет государственного бюджета. Раскрыт порядок получения разрешительной документации для бюджетного финансирования на проведение реконструкции причальной набережной предприятия ГП «Администрация речных портов». Проанализировано первичный, синтетический и аналитический учет реконструкции основных средств. Разработана форма управленческой отчетности «Ведомость учета капитальных инвестиций». Материал статьи может быть использован предприятиями водного транспорта, учеными и аспирантами.

Ключевые слова: реконструкция, гидротехнические сооружения, основные средства, водный транспорт, капитальные инвестиции, целевое финансирование.

The article highlights the problems and peculiarities of accounting reconstruction of fixed assets at state enterprises of water transport from the state budget. Reveals the procedure for obtaining permits for budget funding for the reconstruction of the mooring quay PE «Administration river ports.» Analyzed primary, synthetic and analytical accounting reconstruction of fixed assets. Developed management reporting form «Statement of accounting capital investment.» Material articles can be used by enterprises of water transport, scientists and graduate students.

Keywords: reconstruction, waterworks, fixed assets, water transport, capital investments, targeted financing.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

**Бухгалтерський
ОБЛІК І АУДИТ**

Перше професійне видання в незалежній Україні

Журнал визнако ВАК України як професійне видання з бухгалтерського обліку та аудиту (постанова Президії ВАК від 22.12.2010 р. № 1-05/8)

Передплатний індекс у каталозі періодичних видань ДП «Преса»

74053

Двадцять років з читачам!

